

послужатъ съ него за своето научно образование. И вината за туй лежи, по нашето убѣждение, не въ качества на прѣподавателитѣ, а главно или дори изключително въ наредбитѣ на Училището. Вмѣсто се да изисква само, щото студентътъ, слѣдъ извѣстно число семестри, да знае единъ отъ двата езика, — като му се прѣдостави пълна свобода въ избора на срѣдствата, чрѣзъ които ще постигне това и, слѣдователно, свобода да се ползува или не отъ услугитѣ и помощта на респективния прѣподавателъ, — Висшето училище какво прави? — То е искало до сега: или да слѣдва студентътъ четири семестра (както е отъ 5—6 години), или да положи изпитъ по прѣподадения прѣзъ всѣки единъ отъ 4-тѣхъ семестра материялъ (както бѣше по-рано). Въ втория случай студентътъ се третира съвсѣмъ като ученикъ: отъ него се иска не да изучи езика, за да си служи съ него за свовитѣ научни цѣли, а само да знае прѣподаваното, което може и по качество и по количество да е такова, че да нѣма никаква дѣйствителна цѣна. Въ първия случай пъкъ не го третиратъ нито като студентъ, нито като ученикъ, но го подлагатъ на безцѣленъ и безсмысленъ нѣкакъвъ формално-административенъ контролъ, при който същността на работата и нейната крайна цѣль не играе никаква роля. Нито едното, нито другото не говори за разбиране на особената психология на студента и въобще на университетското учение, твърдѣ различна отъ оная на ученика и на срѣдното училище. Докато основна характерна черта на срѣдното училище е: да се подчини ученика всецѣло подъ автори-